

Rudolf Steiner

Prebudenie duší

17. októbra 2015 16:00 - 22:00, Malá Scéna STU

Štvrtá mystérijná dráma

Srdečne vás po roku pozývame na štvrtú mystérijnú drámu Rudolfa Steinera: Prebudenie duší v našťudovaní rakúskeho režiséra Wolfganga Petera. Predstavenie odoznie v originálnom nemeckom jazyku s českými premietanými titulkami.

Peter Neurath, Ľubica a Dušan Knezovičovi

Čas	17. októbra 2015 od 16:00 približne do 22:00, s dvomi prestávkami
Miesto	Malá scéna STU, Dostojevského rad, 811 09 Bratislava-Staré Mesto
Cena	20 € (sponzorská 25-30€)
Lístky	Lístky si môžete zakúpiť hodinu pred predstavením v divadle, osobne u Ľubici Knezovičovej (ľubica.knezovicova@gmail.com), alebo rezervovať online (www.antropozofia.sk).

Naše zinscenovanie nie je ničím ukončeným, ale to, čo začne premiérou ako jadro, sa môže, dúfame, každým ďalším predstavením živo zmeniť a ďalej rozvinúť. Sme si vedomí toho, že teraz stojíme celkom na začiatku, a mnohé musí ešte zrieť. Srdečne vás pozývame, milé publikum, aby ste nás sprevádzali na tejto napínavej, na poznanie bohatej ceste.

Wolfgang Peter

Z obsahu IV. mystérijnej drámy R. Steinera: **Prebudenie duší**

Hilarius Gottgetreu prebral od svojho otca vedenie drevárskej fabriky a chce preorientovať výrobu podľa duchovno-umeleckých kritérií. Johannes Thomasius má pripraviť umelecký návrh produktov, Strader má prevziať technické vedenie a Benedictus, Maria a Capesius majú prebudiť širšie pochopenie pre nový spôsob výroby. Šéf kancelárie však nepovažuje duchovných bratov Hilaria za schopných previesť duchovné poznatky do životnej praxe; firmu by to podľa neho doviedlo k úpadku.

Lucifer chce viazať tvorivú silu Johannesu na ducha Johannesovej mladosti, ktorý pôsobí v duševných hĺbkach ako tienistá bytosť. Johannes sa preto už necíti schopný pracovať naďalej pre Hilaria. Mária poukazuje Johannesu na svet elementárnych bytostí. S nimi má porovnať, čo mu sem hmlisto svieti z času, ktorý odžil. Potom spozná, že ho táto bytosť z jeho hlbok duše nenúti, ale on ju môže ovládať slobodne z duchovných výšin. Iba s odporom načúva Johannes chóru gnómov a sýlf.

Ani Capesius, ktorý spoluprežil v duchovnom nazretí Johannesov vnútorný duševný boj, už nechce pracovať pre Hilaria. Obáva sa, že by ho akékoľvek pozemské pôsobenie mohlo obráť o nové sily zrenia. Bude v tom neskôr podporený Felixom Balde, ktorý si myslí, že človek musí v úcte nechať spočívať duchovné zrenie vzdialené od akejkoľvek vonkajšej činnosti.

Bellicosus podporuje Hilariove plány. Torquatus je však skeptický, keďže sa Capesius medzitým odklonil od Benedicta a jeho kruhu žiakov — a to vrhlo tieň na Benediktovu vlastnú schopnosť úsudku. Aj Romanus pochybuje o zrelosti Benediktových duchovných žiakov, cíti sa však úzko zviazaný so Straderovým typom ducha. Myslí si, že by sa mu mohla práca podariť. Romanov názor urobí dojem na šéfa kancelárie, ktorý ho považuje za usilovného životného praktika.

Strader sa cíti byť pevne spojený s Capesiom a Felixom Balde, ktorí sa chcú zrieknuť všetkého pôsobenia na zemi. Pre neho však vznikne duchovné zrenie iba vtedy, keď sa smie odovzdať myšlienke na čin, vďaka čomu vznikne medzi nimi bolestivo hlboká priepasť. Duševná bolesť prebúdzá u Stradera duchovné zrenie. Mária ho povzbudzuje, aby tieň presvietil vlastným svetlom. Stradera ale preniká iba temnota, lebo je, ako mu Mária vytýka, príliš zbabelý na to, aby svietil vlastným svetlom a radšej sa vnára snívajúc do užívania si samého seba. Mária mu zároveň ukazuje, ako si Felix s Capesiom v boji s tieňom kalia svoje duchovné meče. Pre neho však nebudú užitočné — on by si musel ukut' svoj vlastný meč. Strader sa otrasený prebúdzá z duchovného zrenia.

Piaty a šiesty obraz vedie do duchovnej oblasti a ukazuje zážitky účinkujúcich pred ich terajším narodením. Cez slnečnú sféru vystupujú k prežitiu svetovej polnoci v saturnskej sfére tak vedome, že si na to neskôr v zemskom živote spomenú, vytušujú to v myšlienkach.

Siedmy a ôsmy obraz dáva spätný pohľad na skoršie inkarnácie osudového spoločenstva počas egyptského času. Mladší neofyt, skoršia inkarnácia Márie, má byť zasvätený na kráľovho radcu. Zasväcovateľ a kráľ — skoršia inkarnácia Capesia — chcú tejto iniciácii zabrániť, pretože neofyt má príliš malý zmysel pre pozemské starosti a je duchovne utiahnutý do svojho duchovného snaženia, odovzdaný iba svojmu vlastnému rozvinutiu.

Neďaleko zasväcovacieho chrámu sa trápi mladá egyptanka, skoršia inkarnácia Johannesu Thomasia, pre túžbu po svojom milovanom, ktorý má byť teraz ako neofyt zasvätený. Benedictus vedie ako najvyšší zasväcovateľ iniciačný rituál. Zasväcovateľ (Capesius) však nechá zasvätenie zámerne zlyhať tým, že nemyslí magické slovo, ktoré má odlúčiť Jástvo neofyta počas ceremónie. Vďaka tomu nesvedčí neofyt, po svojom prebudení z duchovného zrenia o vysokých duchovných svetoch, ale frivolným spôsobom iba o svojich osobných vášňach viazaných na telo.

Nasledujúce obrazy sa znova odohrávajú v prítomnosti.

Mária si začne spomínať na zážitky hodiny svetovej polnoci. Uvedomí si egyptskú inkarnáciu a strážca prahu ju nechá vytušiť súvislosť medzi mladou egyptankou a duchom Johannesovej mladosti.

Z obsahu IV. mystérijnej drámy — pokračovanie

Aj Johannes zrie v duchu zasväcovaciu ceremóniu mladého neofyta. S pomocou Márie spozná, ako sa túži spojiť nenaplnenou túžbou trpiaci život mladej Egyptanky s tienistým duchom Johannesovej mladosti. A spozná aj Máriu v jej pravej duchovnej podobe. Lucifer chce zabrániť tomuto poznaniu, Benedictus mu však skríži cestu.

Stradera zároveň ešte stále ťažia tvrdé slová Márie, ktoré k nemu prehovorila v duchovnom zrení. Benedictus mu objasní, že to bola v skutočnosti jeho vlastná imaginácia. Strader vystúpil k vyššiemu stupňu vývoja. Odtiaľto sa mu musí javiť to, čo dosiahol doteraz ako temnota a čo vníma ako zbabelosť, to je pre nižšie duše odvaha. Strader však pochybuje o tom, či bude mať dosť sily, aby odporoval Romanovi a šéfovi kancelárie, ktorí od neho požadujú aby sa od Benedicta a jeho okruhu žiakov oddelil. Potom rozpovie Benedictovi o vízii, ktorá sa mu prísnila: nachádzal sa na lodi, ktorú riadil Benedictus. Voči nim išla druhá loď s Romanom a šéfom kancelárie a po ich strane Ahriman, s ktorým musí Strader bojovať. Videl aj, ako sa mu pritom ponáhľala Theodora na pomoc. Benedictus cíti, že tento obraz v Straderovej duši ešte nedozrel, je však významný. To, ako sa vyplní, je ale jeho zreniu skryté.

V dvanástom obraze vedie Ahriman, ktorý predvída skorú smrť Stradera, dušu Ferdinanda Reineckeho do vnútra zeme a inšpiruje ju myšlienkami, ktoré majú Stradera na jeho ceste nakoniec pomýliť a majú ho viesť do zajatia Ahrimana. Tu sa zjaví Theodorina duša; neopustila Stradera. Kým ešte žije Strader na zemi, je boj Ahrimana o Straderovu dušu stratený.

V skutočnosti sa Strader trápi trpkými pochybnosťami, odkedy mu Reinecke ukázal chybu v jeho mechanizme a Hilarius, ktorý vidí, že jeho práci hrozí nakoniec zlyhanie, nechápe, ako sa mohol v Straderovi tak mýliť. Romanus ale ostáva presvedčený o Straderových schopnostiach, napriek všetkým výhradám a tuší, že na jeho strane stojí strážca prahu.

Capesius oznamuje Felixovi Balde, ako duchovne zrel, že Strader obrátil slová Felixu Baldeho tak, že sa zdá akoby podporovali harmonické spolusnaženie mystiky a vonkajšieho činu. Zároveň si Capesius spomenie na slová Philie počas hodiny svetovej polnoci, ktoré ale ostávajú pre Felixu Balde nepochopiteľné.

Pani Hilariusová prosí šéfa kancelárie, aby napriek všetkým výhradám podporil Hilariove plány. Aj keď napriek vnútornému presvedčeniu, ale dôverujúc Romanovmu úsudku o Straderovi, prisľúbi jej podporu. — Vtom mu ale predá sekretár správu, že Strader pred niekoľkými hodinami umrel. Otrásený šéf kancelárie tuší moc osudu, ktorá tu prehovorila.

Opatrovateľka Dr. Stradera oznamuje, ako bola Theodora živo prítomná v Straderových myšlienkach až do poslednej chvíle a odovzdáva Benedictovi list, ktorý Strader napísal počas posledných hodín života. Strader pritom prichádza znova k rozprávaniu o snovej vízii, o ktorej hovoril Benedictovi. Na druhej lodi po strane Romanusa a šéfa kancelárie nestojí Ahriman, ale jeho vlastné chybné myslenie! Nasleduje ešte niekoľko slov, ktoré Benedictus nedokáže prečítať. Tu pristúpi v duchovnom zrení náhle o pomoc prosiaca neznáma bytosť po strane Benedicta, ktorú chce Benedictus uznať ako dobrú iba vtedy, ak sa prejaví jasnému ľudskému mysleniu. Tu sa premení duchovná bytosť a odhalí sa ako Ahriman, a Benedictus spozná, ako Ahriman, ktorý sa snaží jasné ľudské myslenie neustále zmiast' starým zdedeným omylom, ako tento môže byť vykúpený odteraz iba prostredníctvom bdieľo ľudského myslenia.

